

MATERIAŁY DO WEBINARU

WSPÓŁPRACA WAŻNYCH DOROSŁYCH, rodziców i nauczycieli na rzecz dobrostanu psychicznego dzieci.

Anna Resler-Moskwa

Zapewnienie dziecku możliwości zdobywania wiedzy i umiejętności niezbędnych do pokonania dalszej „drogi życiowej” powinno być w interesie zarówno rodziców jak i nauczycieli. Dążenie do osiągnięcia tego najważniejszego celu powinno scalić i prowadzić w tym samym kierunku te dwa podmioty.

Janusz Korczak

Efektywna współpraca jest wówczas, gdy dwie zaangażowane w nią strony traktują siebie z należyтым szacunkiem, mają do siebie zaufanie w dążeniu ku realizacji wspólnego celu, którym jest dobro dzieci. Nauczyciele i rodzice muszą wytworzyć wspólną linię działania i uzgodnić jego cel. Istotne tu jest przede wszystkim określenie, co każda ze stron będzie robić w ramach wspólnej pracy. Okazywanie życzliwości i zrozumienia wobec problemów i sytuacji życiowej dziecka stanowi o sukcesie wzajemnych interakcji.

Wychowawczą korzyścią wynikającą ze współdziałania rodziców i szkoły jest wspólny wychowawczy front – a w rezultacie lepsze efekty. Z dydaktycznego punktu widzenia, jeżeli rodzice wiedzą, czego uczy się ich dziecko, mogą pomóc, wesprzeć, zrozumieć. Wzajemne kontakty rodziców i nauczycieli w kształceniu i wychowaniu ucznia umożliwiają zapoznanie się z troskami, życzeniami jednej i drugiej strony.

Współpraca rodziców i nauczycieli przyczynia się m.in. do:

- pogłębienia wiedzy nauczycieli o uczniach, ich rodzinach;
- umożliwia rodzicom uzyskanie bądź poszerzenie wiedzy i umiejętności pedagogicznych, psychologicznych i socjologicznych;
- dostarcza rodzicom informacji o nauczycielach, funkcjonowaniu szkoły, zachowaniu ich dzieci w środowisku szkolnym;
- ogranicza wzajemne negatywne nastawienie, nieufność, a umożliwia wyjaśnianie nieporozumień, podnoszenie autorytetu rodziców i nauczycieli;
- umożliwia zbliżenie społeczno-emocjonalne sprzyjające postawom tolerancji, wyrozumiałości, wzajemnej pomocy;
- umożliwia większy udział rodziców w konstruowaniu różnorodnych programów szkolnych, a dzięki temu rodzi się poczucie współodpowiedzialności rodziców;
- zwiększa świadomość pedagogiczną rodziców;
- odgrywa istotną rolę w tworzeniu właściwej atmosfery wychowawczej w domu i szkole;
- ułatwia nawiązanie relacji o charakterze osobowym, co jest niezbędnym krokiem do upodmiotowienia wzajemnych relacji

Reasumując: współdziałanie rodziców i nauczycieli umożliwia szerzenie idei współpracy międzyludzkiej i rozwijanie tych umiejętności u uczniów. To z kolei sprzyja ich wyższym osiągnięciom dydaktycznym, wyższej aktywności pozalekcyjnej i zaangażowaniu w życie klasy; umożliwia wzajemną pomoc w sytuacjach, gdy rodzina albo szkoła nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć napotykanych trudności.

Zazwyczaj obszarami współpracy są:

- pomoc szkole w rozwiązywaniu bieżących problemów w zakresie organizacyjnym, dydaktycznym i wychowawczym (np.: współudział rodziców w motywowaniu uczniów do nauki i zapewnienie im odpowiednich warunków do odrabiania lekcji, aktywne włączenie się do pracy wychowawczej i dydaktycznej poprzez omawianie koncepcji pracy szkoły, wspomaganie, doradzanie nauczycielom w odpowiednich sytuacjach);
- podnoszenie jakości pracy i promowanie wizerunku szkoły (np.: współudział w organizacji „Dnia otwartego” szkoły, pomoc w przygotowaniu materiałów promocyjnych szkoły);
- adaptacja uczniów nowoprzyjętych (np.: spotkania informacyjne dla rodziców uczniów rozpoczynających naukę w szkole, organizowanie wyjazdów integracyjnych dla uczniów klas pierwszych z udziałem rodzica jako asystenta wychowawcy/opiekuna);
- stworzenie rodzicom okazji do obserwacji dziecka w trakcie życia szkolnego (np.: uczestnictwo rodziców w imprezach i uroczystościach szkolnych, świętach państwowych);
- zapoznanie rodziców z prawem szkolnym (np.: zapoznanie rodziców ze statutem szkoły, wewnątrzszkolnymi regulaminami, planem wychowawczym i profilaktycznym szkoły, programem wychowawczym klasy, zapewnienie rodzicom dostępu do wyżej wymienionych dokumentów na stronie internetowej szkoły, w bibliotece, u pedagoga szkolnego, w sekretariacie szkoły, informowanie na bieżąco o zmianach rozporządzeń, zapisów w statucie, regulaminach, innych istotnych dokumentach szkolnych);
- wymiana informacji na temat ucznia (np.: uczestnictwo rodziców w spotkaniach klasowych, na których poruszane są sprawy bieżące klasy i szkoły, organizowanie przez dyrektora szkoły spotkań ogólnych dla rodziców, korzystanie przez rodziców z dyżurów dyrektora, nauczycieli, pedagoga; pozyskiwanie informacji na temat postępów w nauce i zachowaniu ucznia przez bezpośredni kontakt z wychowawcą);
- współorganizowanie działań w zakresie pracy dydaktycznej i wychowawczej szkoły oraz tworzeniu prawa szkolnego (np.: opiniowanie pracy szkoły, przekazywanie własnych oczekiwań poprzez: uczestnictwo w badaniach ankietowych wewnątrzszkolnych i zewnętrznych, zgłaszanie informacji na temat funkcjonowania szkoły w bezpośrednim kontakcie z dyrektorem szkoły, udział rodziców w godzinach wychowawczych – jako ekspertów wspomagających wychowawcę klasy w realizacji planu wychowawczego, wychodzenie z własnymi inicjatywami i pomysłami w celu podniesienia atrakcyjności i jakości pracy placówki);
- wspólne działanie na rzecz promowania zdrowego stylu życia (np.: informowanie uczniów i wychowanków internatu oraz ich rodziców o kołach zainteresowań i propozycji zajęć pozalekcyjnych);

- współorganizowanie działań zmierzających do integracji ze środowiskiem szkolnym (np.: angażowanie rodziców w organizację wspólnych imprez takich jak: Święto Edukacji Narodowej, Wigilii klasowych, obchodów Dnia Dziecka, pomoc rodziców w organizacji wycieczek, biwaków, imprez klasowych, udział przedstawicieli rodziców w uroczystościach szkolnych, olimpiadach i konkursach);
- włączenie rodziców w działania podnoszące bezpieczeństwo w szkole (np.: uczestnictwo rodziców w badaniach ankietowych analizujących zjawiska związane z bezpieczeństwem, udostępnienie rodzicom adresu poczty elektronicznej, gdzie mogą na bieżąco zgłaszać niepokojące zjawiska oraz dzielić się spostrzeżeniami na temat warunków bezpieczeństwa, informowanie Rady Rodziców o zaobserwowanych zagrożeniach, przekazywanie za jej pośrednictwem sugestii dyrektorowi szkoły, obecność rodziców w organizowanych przez szkołę warsztatach i na spotkaniach tematycznych w celu podniesienia świadomości i wiedzy na temat współczesnych zagrożeń);
- doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców (np.: korzystanie z konsultacji indywidualnych i spotkań zespołu problemowego, nawiązanie za pośrednictwem szkoły kontaktu z instytucjami pomocy, czynne uczestnictwo rodziców w różnych formach szkoleniowych proponowanych przez szkołę, cyklicznie organizowanych warsztatach, wykładach, prowadzenie spotkań/warsztatów przez rodziców ekspertów z innymi rodzicami)

Warto, aby współpracę szkoły z rodziną dziecka warunkowało kilka prostych reguł. Są to **zasady: pozytywnej motywacji, partnerstwa, jedności oddziaływań i systematycznej współpracy.**

Zasada pozytywnej motywacji mówi, że ważnym warunkiem skutecznej współpracy wychowawców i rodziców jest całkowicie dobrowolny w niej udział. Jest to możliwe, gdy wszyscy mają świadomość swojej roli we współpracy, jak również korzyści z nią związanych.

Zasada partnerstwa podkreśla równorzędne prawa i obowiązki wychowawców i rodziców. Chodzi o to, aby żadna ze stron nie czuła się mniej wartościowa od drugiej, aby obie tworzyły rodzaj wspólnoty, której członkowie mają w miarę jednakowy udział w podejmowaniu decyzji i razem ponoszą odpowiedzialność za wprowadzenie ich w życie.

Zasada jedności oddziaływań przypomina o konieczności realizowania przez wychowawców i opiekunów dziecka zgodnych celów w pracy wychowawczej. Oprócz zgodności celów ważne jest także uzgadnianie metod i form oddziaływań.

Zasada systematycznej współpracy ukazuje potrzebę czynnego i stałego zaangażowania się w wykonywanie zadań inicjowanych i organizowanych podczas współdziałania wychowawców i rodziców.

